

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	10517 Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

11.04.2025 р.

Справа № 0365/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,

Андрощук Ігор Петрович,

Гавриленко Тетяна Леонідівна,

Захаров Олексій Олексійович,

Коваленко Наталія Володимирівна,

Коренева Інна Миколаївна,

Огнистий Андрій Володимирович,

Попович Анжеліка Станіславівна,

Рябовол Лілія Тарасівна,

Скляренко Олеся Богданівна,

за участі запрошених осіб:

Сливка Олександр, Ігор Король – представник ЗВО,

Ліхтей Ігор Михайлович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	10517
Назва ОП	Історія
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

У Звіті ЕГ (с.4) зазначено: «До інформаційної системи НАЗЯВО подано ОП затверджену у січні 2025. Разом з тим осінній семестр 2024/2025 н.р. здобувачі освіти 1 курсу розпочали за ОП затвердженою у квітні 2024, яка також розміщена на сайті ФІМВ <https://surl.li/xidhmr>. Гарант ОП пояснив, що ОП 2025 фактично тотожна ОП 2024 зі змінами ..». Зміни внесені в ОП2024 від 28.01.2025 на врахування наказу МОН від 13.06.2024 №842 <https://surl.li/daushf>, зазначено у Відповіді ЗВО. Цим наказом затверджено «Зміни, що вносяться до деяких стандартів ВО», зокрема щодо уведення ЗК «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності» і відповідного РН. ГЕР аналізували і ОП 2024, і ОП 2025 та НП 2025 (або як його ще називають у ЗВО – НП 2024 (зі змінами). В ОП визначено таку особливість – «Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців для виконання професійних та практичних завдань в галузі сучасної історії, педагогіки та методики викладання історії та громадянської освіти у закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти». ГЕР вважає, що слід уточнити/ конкретизувати, що наразі означає «міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка» та/або не вказувати таку особливість. ГЕР виходить зі змісту п. 15-1 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про вищу освіту», що «міждисциплінарна предметна область – предметна область, яка повністю або частково охоплює предметні області двох чи більше спеціальностей однієї або декількох галузей знань». ОП, яка акредитується, розроблено у рамках однієї галузі знань, однієї спеціальності та однієї предметної спеціальності, отже, не є міжгалузєвою. Опис ПРН практично не дає розуміння, про яку спеціальність/ предметну спеціальність йдеться. Так, ПР02 «... засобами навчального предмету та інтегрованого навчання, використовуючи сучасну термінологію та систему понять за спеціальністю». ПР03 «Класифікує форми, методи і засоби навчання предмету..». ПР07 «Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності». Якого навчального предмета? За якою спеціальністю? Яких фундаментальних і прикладних наук? ГЕР зазначає, що в деяких інших ОП у ЗВО чітко зазначається спеціальність та предметна спеціальність як <https://surl.li/mxmazw> Окрім того, ПР14 «Демонструє знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки, громадянської освіти». Про які «фундаментальні та спеціальні галузі» йдеться, адже їх мають забезпечувати конкретні ОК та/або теми. І чи це не ті самі галузі, про які йдеться в ПР15 «Знає і аналізує сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін». Якщо ті ж самі, тоді це – дублювання? ПР1 «Демонструє інтегроване мислення, пояснює цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки». Варто вказати, про зв'язки між якими предметами йдеться.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

У ВСО (с.6) зазначено: «Зміст ОП орієнтований на формування у ЗО компетентностей і отримання ПРН відповідно до Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Мінекономіки № 2736 від

23.12.2020)». Наразі ГЕР підтримує рекомендацію ЕГ (Звіт, с.5) щодо необхідності врахування Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (Наказ МОН 1125 від 29.08.2024) (<https://surl.li/hucept>).

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

не застосовується

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

У своїй Відповіді на проєкт Висновку ГЕР, ЗВО не надає пояснень щодо суттєвих недоліків 2.2.2, 2.2.4, 2.5.1. До 2.2. ГЕР не може погодитися з ЕГ (Звіт, с.7), що «Зміст ОП має чітку структуру, а майже всі ОК становлять логічну взаємопов'язану систему, що відображено в СЛС». Самі ЕГ зробили суттєві зауваження щодо порушення логіки та взаємозв'язків ОК на ОП. Так, ЕГ вказують: «..ОК Інновації та ІКТ в закладах освіти вивчається в 1-му семестрі. На цей момент студенти про заклади освіти знають тільки із власного шкільного досвіду й малоймовірно, що здобувачі освіти не вивчивши курси психолого-педагогічного та історичного блоків здатні засвоїти ПРН 4,7,8,17 зазначені в РП ОК та матриці відповідностей». ЕГ також зазначає, що «На цей факт звертала увагу ГЕР під час минулої акредитації». Тобто, ЕГ вказали, що не були враховані зауваження і рекомендації за результатами попередньої умовної акредитації цієї ОП. Щодо цього зауваження ЕГ у відповіді ЗВО пояснень немає. ЕГ також вказує: «Тема 9. "Громадянська освіта та методика її навчання" ОК8 (2 семестр) вивчається ще до вивчення ОК28 Громадянська освіта: основи шкільного курсу (7 семестр)» що є недоліком. У порівнянні з ОП2023 (умовна акредитація) СЛС чинної ОП є більш обґрунтованою. Проте це відбулося завдяки тому що ЗВО «забрали» з ОП дисципліни та практики психолого-педагогічного спрямування так в ОП2023 є ОК13 «Основи педмайстерності» (2-ий семестр), ОП 2024 – ОК13 «Історія освіти та пед думки давньої і середньовічної доби», ОП 2025 – ОК13 «Антикорупція та доброчесність». Психологія вивчається у 3-му семестрі, а Педагогіка – у 4-му, а мало би бути навпаки. Внесення змін в ОП 2024 від 28.01.2025 стосувалося не лише уведення нової компетентності та ПРН, але і змісту, що також порушило СЛС. Так, в ОП 2024 були ОК13 «Історія освіти та пед думки давньої і середньовічної доби» та ОК31 «Історія освіти та пед думки нової і новітньої доби». З ОП2025 – ОК13 «забрали» а ОК31 залишили, отже, Історія освіти та педагогічної думки давньої і середньовічної доби не вивчається, одразу – нової і новітньої доби. В ОП2025 на психолого-педагогічні та методичні дисципліни відведено усього 35 кр, з них на Педагогіку і Психологію – усього 8, по 4 кр, так само, як на Основи шкільного краєзнавства+курсознавство+робота» 4 кр, ОК Етнологія 3 кр, хоча значення педагогіки і психології в підготовці вчителя історії важливіше. ГЕР підтримує зауваження ЕГ: «.. спостерігається формальне віднесення компетентностей та ПР до ОК», тобто, необхідно переглянути Матриці відповідностей в ОП, а також РПНД щодо спроможності кожного ОК забезпечити своїм змістом ті або інші компетентності і ПРН. Зміст ОК34 «Методика навчання історії у ЗФПВО» дублює зміст ОК26 «Методика навчання історії у ЗЗСО», 1-12 теми практично ідентичні.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ГЕР погоджується із зауваженням та рекомендацією ЕГ (Звіт, с.8): «варто посилити блок громадянської освіти. Наразі він представлений лише ОК28 «Громадянська освіта: основи шкільного курсу» (3 кр) в якому тематика курсу 10 класу, в той час як інтегровані курси історії та громадянської освіти вивчаються з 5 класу НУШ». Відповідь ЗВО на це зауваження не є переконливою; ЗВО зазначає, що програма «Громадянська освіта» (інтегрований курс) 10 клас, співставна з модельною навчальною програмою «Громадянська освіта. 6–9 клас» для ЗЗСО (наказ МОН України від

19.12.2024 № 1768), однак, у переліку рекомендованої літератури в РПНД ОК28 немає програми для 6-9 класів, є лише для 10 класу. А підготовка бакалаврів орієнтована насамперед на основну, а не старшу школу. ГЕР також погоджується з рекомендацією ЕГ «ввести до ОК26 «Методика навчання історії у ЗЗСО» модуль із методики викладання ГО. ГЕР також погоджується з ЕГ щодо необхідності введення ОК та/або розділів/тем правознавчого спрямування. Окрім того, що це, як вказує ЕГ, «забезпечить знання з частини тем «Громадянської освіти», це необхідно для забезпечення ЗКО7 «Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні» та ПРН13 в частині «...обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні». Вивчення декількох тем в рамках Шкільного курсу ГО не забезпечує ЗКО7 та ПРН13. Відповідь ЗВО (с.3) на Звіт ЕГ, що Крім ОК28 Громадянська освіта: основи шкільного курсу, елементи громадянської освіти наявні в ОК5 Вступ до предметної спеціальності, ОК8 Основи наукової роботи, ОК12 Історія та культура Античної цивілізації, ОК16 Історія та культура середньовічної Європи, ОК20 Історія середньовічної України, ОК21 Історія та культура країн Європи та Америки нового часу, ОК22, 29,33, не видається переконливим, виходячи зі змісту цих ОК. Отже, СЛС, як складова частина ОП, потребує вдосконалення. У цьому контексті ЗВО варто звернути увагу на результати опитування здобувачів. Як зазначено у Звіті ЕГ, с.13, «за опитуванням 2025, 11,0% здобувачів зазначили, що спостерігається дублювання змісту навчальних дисциплін у структурі ОПП: психологія (у тому числі й вікова) та інклюзивна освіта; Історія освіти (до Середньовіччя) та Історія освіти нового часу; Мистецтво публічного виступу та ділова українська мова». У Відповіді ЗВО на проект Висновку ГЕР немає пояснень по суті зауважень.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

В ОП 2024 та ОП 2025 присвоюється: «Кваліфікація: бакалавр середньої освіти. Вчитель історії та громадянської освіти, викладач закладу фахової передвищої освіти». Це: 1) надає суперечливу інформацію – «бакалавр середньої освіти – викладач закладу фахової передвищої освіти»; 2) не відповідає чинному законодавству, оскільки, наказ МОН України, яким передбачалася можливість надання здобувачам ВО за спеціальністю 014 Середня освіта і такої професійної кваліфікації, як «викладач закладу фахової передвищої освіти» втратив чинність від 09.04.2024 <https://surl.li/aqverb> У зв'язку з цим, ГЕР не підтримує зауваження та рекомендацію ЕГ (Звіт, с.7) збільшити обсяг у кредитах на Педагогічну практику у ЗФПО. В ОП 2025 слід «забрати» професійну кваліфікацію «викладач ЗФПО», отже і всі ОК, що її забезпечують. У Відповіді ЗВО (с.2) зазначено: «Відповідно до наказу Ректора № 85/01-04 від 15.12.2023р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73553>) п.8. передбачає, що виробнича (педагогічна) практика у закладах фахової передвищої освіти (обсяг не менше 3 кредити ЄКТС, курс – 3, 4 на вибір інституту (факультету))». Враховуючи викладене вище, ГЕР рекомендує переглянути зазначений пункт 8 цього наказу. Це зауваження у Відповіді ЗВО на проект Висновку ГЕР вивано з контексту, а відповідні пояснення нерелевантні.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

На ОП передбачено 18 кр на практики, з них 9 кр на педпрактики: педагогічна в ЗЗСО (6 кр/4 тижні), педагогічна в ЗФПО (3 кр/2 тижні). У порівнянні з ОП2023 обсяг на педпрактики зменшився (було 12 кр, стало 9 кр), з ОП вилучили пед пропедевтичну практику та психолого-пед практику. ГЕР погоджується з ЕГ що ЗВО виділяє недостатньо кр на педпрактики й практику в ЗЗСО зокрема. УжНУ варто вивчити вітчизняний досвід організації, змісту та обсягу педагогічних (пропедевтична, навчальна, виробнича) практик. Зазвичай ЗВО виділяють більше кредитів як <https://surl.li/uwnxra>, <https://surl.li/drruer>, <https://surl.li/kcvwlc>. За невеликого обсягу у кредитах/тижнях практик здобувачі перевантажені завданнями. Щодо практики у ЗЗСО на це вказують і ЕГ та відзначають, що подібні зауваження щодо організації практики були зроблені ЕГ та ГЕР під час минулої акредитації, проте не враховані. Щодо педпрактики в ЗФПО (3 кредити/2 тижні). РП лише частково відповідає предметній спеціальності, бакалавр рівню, базам практики. Так, на с.3 РП зазначено: «.. удосконалення й поглиблення професійної компетентності магістрантів...», а не бакалаврів; на с.8 «Загальне знайомство з адміністрацією, педагогічним колективом закладу профільної та спеціалізованої середньої освіти...», а не ЗФПВО. Здобувачі перевантажені завданнями, зокрема на другому останньому тижні вони мають провести (РП, с.10): «Аналіз навчальних програм і підручників із історії України та всесвітньої історії; спостереження за роботою досвідчених педагогів та методикою застосування ними інноваційних прийомів навчання; підготовка конспектів пробних занять, проведення 4 пробних занять; підготовка навчально-методичних матеріалів, підготовка конспектів залікових занять, проведення двох залікових занять (один з історії України, один з всесвітньої історії); організацію та проведення виховного, позакласного заходу на історико-патріотичну тему; ведення щоденника практики, підготовку звітної документації з педагогічної практики». Ще передбачено (с.8) «Ознайомлення з досвідом роботи вчителів з обдарованими учнями, підготовкою до олімпіад, конкурсів МАН. Проходження курсів підвищення кваліфікацій вчителів (наприклад: Prometheus, EdEra, На урок, Всеосвіта), за можливості підтвердити участь сертифікатом». Проходження таких курсів та отримання сертифіката є обов'язковим, за «Навчання на онлайн-платформах (наявність сертифіката)» передбачено 10 балів (РП, с.15). У РП здобувачам рекомендується застаріла література. У РП практично не згадується Громадянська освіта, лише один раз на с.13 у переліку звітної документації зазначено: «тридцять тестових завдань з історії України / всесвітньої історії за темами ХХ-ХХІ ст., або громадянської освіти (п'ять варіантів відповіді, одна правильна) з ключем правильних відповідей у письмовому та електронному варіантах на одну із тем проведених занять», хоча завдань з громадянської освіти не передбачено.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

не застосовується

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

не застосовується

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

не застосовується

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

не застосовується

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

не застосовується

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ГЕР акцентує на зауваження ЕГ (Звіт, с.13) «було виявлено, що на платформі MOODLE наповнюваність окремих компонентів ОК часткова, а по деяким ОК – відсутня». У зв'язку з цим, не можна підтвердити, що здобувачам ВО надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК, зокрема в умовах он лайн навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

не застосовується

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Аналіз переліків рекомендованої, зокрема основної, літератури засвідчив наявність неактуальної, почасти застарілої літератури, зокрема в РПНД таких ОК: Педагогічна практика у ЗФПВО, Історія та культура країн Європи та Америки нового часу, Методика навчання історії у ЗЗСО, Історія культури України тощо. У рамках попередньої (умовної) акредитації ГЕР вже надавали рекомендації щодо необхідності оновлення змісту ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі <https://surl.li/owriar> . Якщо з певних ОК наразі немає актуальної навчальної літератури, очевидно, НПП, хто їх забезпечує, доцільно розробити відповідні авторські підручники/ посібники. У переліках літератури не вказуються тематичні праці НПП, які забезпечують відповідну ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

ГЕР уточнює, що у 2024-2025 навчальному році Підсумкову атестацію проходять здобувачі 2021 року вступу. В їх ОП була предметна спеціальність «Історія» (без «громадянська освіта»), і їх НП не передбачав ОК громадянознавчого спрямування. При цьому, програма Підсумкової атестації 2024 (с.12) містить відповідні запитання № 94-101. Очевидно, з цього запитання потрібні пояснення ЗВО. У Відповіді на проект Висновку ГЕР ЗВО зазначили: «Для здобувачів 2021 р. вступу, які будуть проходити атестацію у цьому навчальному році, програма атестаційного іспиту розроблена без питань громадянознавчого спрямування. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/60221>». Однак, очевидно навчально-методичне забезпечення на ОП потребує упорядкування, не зрозуміло, чому Програма Атестації на 2024-2025 н.р., на яку надають покликання ЗВО, затверджена 30.06.2023. У Звіті ЕГ (с.15) зазначено: « ..щодо екзаменаційних питань у білетах то вони сформовані непропорційно за принципом: 2 питання - всесвітня історія, 1 питання - іст.Укр. 1 питання - методика; згідно з Програмою комплексного кваліфікаційного іспиту за 2024 р. - 53 питання з всесвітньої історії і лише 25 питань з історії України і 26 питань з методики та ін.». ГЕР вказує, що критерії оцінювання у програмі не враховують специфіку спеціальності та предметної спеціальності, а також загалом Атестації. До прикладу: «74-81 бал здобувач отримує, якщо вмє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, ..». Однак, під час атестації чи може бути

«керівництво викладача»? ГЕР зазначає, що подібні зауваження вже надавалися ЕГ та ГЕР у рамках попередньої (умовної) акредитації цієї ОП. Зокрема ЕГ (Звіт, с.16) вже вказували: «прописати чіткі критерії оцінювання здобувачів вищої освіти як в цілому за іспит так і за відповіді на кожне з питань, урівноважити винесену на атестаційний екзамен тематику з всесвітньої історії, історії України та методики, а також додати теми з дисциплін психолого-педагогічного спрямування, що представлені в ОП» <https://surl.li/vrcbzu> Рекомендована література в РП Атестації – застаріла.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

ЕГ (Звіт, с.17) зазначає: «кваліфікація окремих НПП на ОП не відповідає до деяких ОК, що не дає можливості констатувати повну кваліфікацію викладачів, які забезпечують ОК для досягнення цілей та ПРН». І далі: «..ЕГ виявила, що не всі з них повністю відповідають п.37 та п.38 Ліцвимог. Під час самооцінювання за останні повні 5 років (2020-2024 рр.) багато НПП подавали застарілі (2019 р.) або недостовірні дані, внаслідок чого реальна кількість ліцпунктів стала меншою ніж задекларована НПП. Так НПП ОК17 Філософія виконує лише з ліцвимоги, відсутні 5 фахових публікацій (п.38.1). Після перевірки ЕГ реальної кількості фахових статей (2020-2024) виявилось, що насправді їх немає у викладачів ОК09 Етнологія, ОК27 Основи шкільного краєзнавства. Актуальною проблемою є (не)відповідність публікацій до ОК. Це загальна проблема в ОП. Так ОК29 Історія та культура країн Європи та Америки новітнього часу та ОК28 Громадянська освіта: основи шкільного курсу має потрібну кількість публікацій, однак вони стосуються історії Чехії та Словаччини новітнього часу; ОК21 Історія та культура країн Європи та Америки нового часу та ОК08 Основи наукової роботи історика–статті з історії Угорщини новітнього часу, а з тем зазначених ОК немає публікації; ОК19 Історія та культура середньовічної Азії, Африки–всі наявні статті про середньовічну Чехію з ОК немає статті; ОК20 Історія середньовічної України та ОК11 Давні цивілізації на території України–з тематики ОК немає статті та ін. Тіж зауваження ЕГ зробила щодо викладачів ОК 28, 34. Фактично ЕГ констатували суттєвий недолік 6.1.1, однак, встановили відповідність ОП до цього критерію на рівні «В». З урахуванням відповіді ЗВО, можна зняти зауваження ЕГ щодо викладача ОК 09 Етнологія. Щодо ОК27 Основи шкільного краєзнавства, праці НПП надані у Відповіді ЗВО стосуються виключно монастирів і практично не стосуються шкільного краєзнавства. Щодо ОК20 Історія середньовічної України та ОК11 Давні цивілізації на території України, надані статті не релевантні до історичного періоду ОК. У Відповіді ЗВО також зазначено: «НПП беруть активну участь у наукових конференціях, результати апробації будуть реалізовані у вигляді наукових публікацій найближчим часом. Таким чином, НПП зобов'язуються підсилити публікаційну активність з дисциплін, які вони забезпечують за ОП до постакредитаційного моніторингу». Однак, ГЕР зауважує, що участь у наукових конференціях не підтверджує відповідність НПП до ОК; а публікаційна активність НПП має бути посилена не до постакредитаційного моніторингу, а оперативно/невідкладно вже до початку 2025-2026 навчального року. ГЕР вважає, що недоліки, встановлені ЕГ і підтверджені ГЕР в контексті 6.1. є суттєвими. ГЕР зазначає, що такі ж самі зауваження та відповідні рекомендації вже надавалися ГЕР у рамках попередньої акредитації цієї бакалаврської ОП (на що вказано й у Звіті ЕГ), а також ще раніше – щодо магістерської ОП Історія <https://surl.li/rsdxbx>.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

До 6.1. У Відповіді ЗВО на проєкт Висновеу ГЕР зазначено: «Оцінюючи відповідність, слід урахувати співвідношення кількості викладачів, задіяних в реалізації ОП, до частки викладачів, що відповідають вимогам. Так

76.3% ОК забезпечують фахівці, кваліфікація яких відповідає ОК, а 23,6% ОК забезпечують НПП, які не мають повної відповідності, але їх кваліфікація (диплом про освіту, науковий ступінь) відповідає п.37 Ліцензійних умов. Всі аргументи з цього питання були наведені у роз'ясненні щодо висновку ЕГ». ГЕР не може визнати такі узагальнені цифри переконливими, ЗВО не наводить конкретних НПП, які входять у 76,3% та 23,6%. ГЕР наголошує, що зауваження щодо невідповідності стосуються у першу чергу НПП, які забезпечують основні курси історії, що становлять теоретичне підґрунтя підготовки вчителя історії. 6.2. У зв'язку із зауваженнями в рамках підкритерію 6.1 виникає питання щодо процедури конкурсного добору викладачів і чи дають ці процедури можливість забезпечити потрібний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації освітньої програми. Таке зауваження також вже надавалося ГЕР у рамках попередньої акредитації цієї бакалаврської ОП <https://surl.li/rsdxby>. ЕГ (Звіт, с.19) надали рекомендацію: «..більш відкрито поставитися до висвітлення результатів рейтингування - оприлюднювати на сайті університету рейтингові списки викладачів з конкретно набраними балами за виконання наукової роботи та місцями, а не просто вказувати прізвища премійованих осіб». Наразі ГЕР зазначає, що відповідно до п.3 ч.2 ст.16 Закону України «Про вищу освіту», СВЗЯВО передбачає здійснення комплексу процедур і заходів, серед яких і «щорічне оцінювання ..., науково-педагогічних ... працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб». У Відповіді на проєкт Висновку ГЕР зазначено: «Повна інформація про рейтингові списки доступна керівництву університету та співробітникам навчальної частини відповідно до їх посадових обов'язків. Рейтингові списки конкретних факультетів/інститутів доступні рейтинговим комісіям відповідних структурних підрозділів. Ця інформація використовується, за потреби, для прийняття відповідних управлінських та кадрових рішень. Відповідно до пункту 3.10, ЗВО оприлюднює рейтингові списки (до 25% верхньої частини списків) на офіційному сайті університету. Хоча списки без зазначення конкретних балів (за рішенням університету), але розміщення НПП у списку подається в порядку зменшення рейтингових балів». Тобто, ЗВО підтверджує, що оприлюднення результатів оцінювань НПП у розумінні Закону «Про вищу освіту» скоріше немає.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

не застосовується

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

не застосовується

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

не застосовується

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У Профіль ОП не вказано «форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них» як передбачено ч. 1 ст. 9-1 «Освітні програми» Закону України «Про вищу освіту». В ОП також не описано «процедури присвоєння професійних кваліфікацій» хоча на ОП вони присвоюються. ГЕР вважає необґрунтованим і недоцільним уведення змін в ОП та в НП посередині навчального року. Окрім того, у зв'язку з цими змінами, ЗВО позиціонує цю ОП вже як ОП 2025, що уведена в дію Наказом ректора від 28.01.2025. Якщо йдеться про ОП 2025, за якою буде розпочате навчання у вересні 2025-2026 н.р., то як вона може бути уведена в дію з січня, коли Правила прийому затверджені лише у березні. Очевидно, тут потрібні пояснення ЗВО. ГЕР з'ясували, що в «Положенні про розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП в УжНУ» <https://surli.li/cazjbf> прямо не передбачено можливість внесення змін до ОП посередині навчального року, взагалі не зазначено строки/ терміни внесення змін. ЗВО варто передбачити таку можливість у своєму локальному акті.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

не застосовується

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ГЕР не може погодитися з ЕГ (Звіт, с.24), що «В УжНУ існує чітка система внутрішнього забезпечення якості освіти, яка регламентується відповідними нормативними внутрішньо-університетськими документами». ГЕР насамперед зазначає, що у ЗВО діє Положення про СВЗЯВО <https://surli.cc/elndod> від 05.11.2018, яке потребує оновлення. Оскільки за Критеріями 2 та 6 виявлено суттєві недоліки, очевидно, СВЗЯВО УжНУ не забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу ОП та/або освітньої діяльності з реалізації цієї ОП. У Відповіді ЗВО на проєкт Висновку ГЕР зазначено: "Вважаємо, що система внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті працює на належному рівні". ГЕР не може з цим погодитися.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР не може погодитися з ЕГ (Звіт, с.24), що «Заклад враховує рекомендації з минулих акредитаційних експертиз своєї ОП та інших університетських ОП, що допомагає вдосконалити ОП "Історія"». Так, у рамках оцінювання критеріїв 2, 4, 5, 6 ГЕР виявлено недоліки, зокрема і суттєві, а також рекомендації, які вже надавали ЕГ та ГЕР під час попередніх акредитаційних експертиз. Власне й у самому Звіті ЕГ (с.24) зазначено: «..аналіз ОП та освітньої діяльності проведений ЕГ засвідчив, що деякі недоліки ОП на які вказала попередня акредитація залишилися й після змін. Наприклад: ЕГ та ГЕР зауважували «що варто збільшити обсяг педагогічних практик загалом, зокрема виробничої педагогічної практики», але загальний обсяг педпрактик був навіть зменшений з 12 до 9 кредитів, а їх

кількість з 3 до 2; по 4 критерію ЕГ рекомендувала «оновити Положення про академічну мобільність студентів у УжНУ» й посилити поєднання навчання і досліджень відповідно до спеціальності та цілей ОП в галузі "освіта/педагогіка», що не було зроблено; зауваження ЕГ та ГЕР стосовно повної відповідності академічної та професійної кваліфікації НПП до ОК (критерій 6), не були повною мірою усунуті». Отже, ЕГ фактично констатували, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) НЕ беруться до уваги під час перегляду ОП, що й підтримує ГЕР. ЗВО не надали пояснення щодо цього зауваження.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Нормативна база УжНУ потребує суттєвого оновлення з урахуванням змін у законодавстві. Так, у ЗВО діє Положення про СВЗЯВО <https://surl.cc/elndod> від 05.11.2018, Положення про розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП <https://surl.li/cazjbf> від 03.03.2020, Положення про Індивідуальний навчальний план студента від 03.03.2020 <https://surl.li/rgbuxg> тощо і в них не відображено зміни до Закону України «Про вищу» зокрема Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу» від 23.04.2024 <https://surl.li/kgllgd> На сайті ЗВО є сторінка «Нормативні документи» <https://surl.li/plgeov>, на якій є вкладка «Проекти положень» <https://surl.li/pigjba>, але там лише два документи («Порядок обробки персональних даних у базах персональних даних ДВНЗ "УжНУ" та Проект Положення про порядок проведення виборів ректора ДВНЗ "УжНУ"»). Є ще одна сторінка «Проекти положень» <https://surl.li/ydcikd> на якій ще три проекти, однак, вони також не стосуються СВЗЯВО, освітніх програм, ІОТ. Інших проектів положень з цих питань ГЕР на сайті не знайшли. Положення про академічну мобільність студентів в УжНУ в редакції від 25.02.2016 і не оновлене з урахуванням Постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін в Порядок реалізації права на академічну мобільність № 599 від 13.05.2022 Положення про академічну доброчесність в редакції від 23.02.2017 <https://surl.li/gwokby> і воно не оновлено з урахуванням доповнень та змін у 2019, 2020, 2021, 2024 роках до статті 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту». У цьому контексті ГЕР також зазначає, що у ВСО (с.6) вказано: «ОП, що акредитується, розроблена відповідно до таких документів: «Про вищу освіту: Закон України» від 05 вересня 2017 р. №2145-VIII (останні зміни від 25.09.2020). (<https://cutt.ly/UwJY1LvD>);...». Тобто, на час складання ВСО (кінець 2024-початок 2025) їх автори знали про зміни до Закону України «Про вищу освіту» лише за станом на 2020 рік. Очевидно, робочій групі варто відстежувати зміни у законодавстві та оперативно враховувати їх в освітній діяльності на ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проект із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ГЕР не може підтвердити інформацію, викладену ЕГ у Звіті (с.25), що «ДВНЗ "УжНУ" публікує зміст ОП на своєму веб-сайті. Зокрема в підрозділі сайту "Інфо-центр. Проекти освітніх програм", знаходиться документ ОП "Історія" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/68216>). окрім самої ОП, на сторінці публікуються пропозиції, що були надані збоку стейкхолдерів. Як підтвердження вище наведеного факту можна взяти до уваги документ "Узагальнення пропозицій/ зауважень стейкхолдерів та їх врахування в новій редакції ОПП «Історія» (2025)" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/85839>). ГЕР з'ясувала, що на сторінці "Інфо-центр. Проекти освітніх програм. Освітній ступінь (бакалавр)" є також і проект ОП Історія <https://surl.li/rbzjdb>, однак, це – проект 2024, а не 2025. За другим покликанням, наданим ЕГ, є витяги з протоколу обговорення змін в ОП 2024 щодо уведення ЗК «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності» і відповідного РН, а також відповідної ОК. При чому, один протокол від 23.12.2024, другий від 14.10.2025. ОП з цими змінами почала діяти з другого семестру 2024-2025 н.р., отже, не є ОП для вступників 2025 року. Проекту ОП 2025 на сайті УжНУ ГЕР не знайшли. Очевидно, тут потрібні пояснення ЗВО.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР підтверджує, що в кабінет АС завантажено ОП 2025, яка на сайті ЗВО позначається як «Освітня програма "Історія" 2024 (зі змінами, внесеними від 28.01.2025) <https://surl.li/vmhgog>». Завантажено також НП 2024 (який також затверджений від 28.01.2025 і в самому документі називається як «НП підготовки фахівців 2024 року вступу (зі змінами); на сайті ЗВО цей навчальний план позначаються як НП 2025 для д.ф. та з.ф. <https://surl.li/exihfh>). Отже, ЗВО потрібно визначитися про яку/ які ОП та НП якого року (2024, 2025) йдеться. Наразі інформація на сайті ЗВО про ОП та НП не є точною і зрозумілою для заінтересованих сторін.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

В ОП 2025 переглянути особливості програми в частині «Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців у галузі середньої освіти». В ОП 2025 переглянути формулювання РН і забезпечити, щоб вони були чіткими й однозначними, чітко окреслювати зміст вимог до випускника відповідної спеціальності. Формулюючи ПРН, доцільно керуватися «Методичними рекомендаціями щодо розроблення стандартів вищої освіти» (наказ МОН України <https://surl.li/mournw>) де, окрім іншого, визначено критерії, яким мають відповідати РН, зокрема, РН мають бути чіткими й однозначними, чітко окреслювати зміст вимог до випускника відповідної спеціальності. Забезпечити повну релевантність компетентностей (ЗК та СК) і ПРН, відображення кожної компетентності через ПРН. В ОП 2025 врахувати Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затверджений наказом МОН України від 29.08.2024 № 1225 <https://surl.li/yusmeb>

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

В ОП 2025: Збільшити обсяг у кредитах на психолого-педагогічні дисципліни; Переглянути структурно-логічну схему ОП 2025 з урахуванням зауважень ЕГ та ГЕР, зокрема забезпечити вивчення ОК «Інновації та інформаційно-комунікаційні технології в закладах освіти» після курсу Педагогіки, ОК Педагогіка – перед ОК Психологія; Переглянути Матриці відповідностей в ОП, а також РПНД щодо спроможності кожного ОК забезпечити своїм змістом ті або інші компетентності і ПРН; Переглянути СЛС в частині підготовки вчителя громадянської освіти: збільшити обсяг у кредитах на теми/ОК відповідного спрямування; передбачити курс методики навчання ГО (з урахуванням специфіки тем) та/або увести відповідний розділ в курс Методики навчання історії. До початку 2025-2026 навчального року переглянути зміст ОК та їх РПНД для уникнення дублювання змісту. У зв'язку з тим, що наказ МОН України, яким передбачалася можливість надання здобувачам ВО першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта і такої професійної кваліфікації, як «викладач закладу фахової передвищої освіти» втратив чинність, в ОП 2025 вилучити професійну кваліфікацію «викладач ЗФПО» та ОК, які її забезпечують; переглянути з урахуванням зазначеного пункт 8 наказу Ректора УжНУ № 85/01-04 від 15.12.2023р. Вивчити вітчизняний досвід організації та проведення педагогічних практик (щодо обсягу у кредитах, змісту, завдань тощо). В ОП 2025: Збільшити обсяг педагогічної практики загалом, зокрема: збільшити обсяг у кредитах виробничої педагогічної практики; розглянути доцільність уведення пропедевтичної, навчальної педагогічних практик; Переглянути завдання педагогічних практик та увідповіднити їх до предметної спеціальності, професійної кваліфікації, а також з метою запобігання перевантаження здобувачів освіти. Систематично проводити опитування здобувачів освіти щодо того, чи перевантажені/ перевантажені вони завданнями під час педагогічних практик.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Систематично заохочувати здобувачів освіти на ОП до участі у заходах неформальної освіти, у програмах академічної мобільності, зокрема міжнародної.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

До початку 2025-2026 навчального року забезпечити/ викласти повну і зрозумілу інформацію щодо цілей, ПРН, змісту, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК на платформі для он лайн навчання в УжНУ. В освітній діяльності на ОП систематично з'ясувати, чи надається здобувачам ВО своєчасно доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК, зокрема шляхом анкетування здобувачів освіти. В РПНД на 2025-2026 навчальний рік актуалізувати переліки рекомендованої літератури. У поточній діяльності на ОП науково-педагогічним працівникам систематично оновлювати зміст ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Якщо з певних ОК наразі немає актуальної навчальної літератури, очевидно, НПП, хто їх забезпечує, доцільно розробити відповідні авторські підручники/ посібники. У переліках літератури вказувати тематичні праці НПП, які забезпечують відповідну ОК. Уповноваженим особам/ структурним підрозділам в УжНУ систематично здійснювати контроль за якістю навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, зокрема в частині систематичного оновлення змісту ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі; а також в частині наповнення платформи для он лайн навчання в УжНУ необхідним навчально-методичним забезпеченням.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

У програмі атестаційного екзамену на 2025-2026 навчальний рік: Переглянути зміст з урахуванням зауважень ЕГ та ГЕР; Систематично оновлювати списки рекомендованих джерел; Конкретизувати «Критерії оцінювання відповідей здобувачів освіти» з урахуванням специфіки запитань та завдань з галузі знань, спеціальності, предметної спеціальності на ОП. Уповноваженим особам/ структурним підрозділам в УжНУ систематично здійснювати контроль за якістю навчально-методичного забезпечення Атестації, зокрема в частині оновлення змісту та переліків літератури у відповідних програмах.

Критерій 6. Людські ресурси

До початку 2025-2026 навчального року науково-педагогічним працівникам, щодо яких є зауваження ЕГ та ГЕР в контексті забезпечення відповідності до ОК, опублікувати статі у фахових виданнях з проблематики ОК, що вони викладають. У поточній діяльності НПП на ОП увідповіднювати тематику статей у фахових виданнях, у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus і Web of Science, тематику монографічної літератури до проблематики ОК, що вони викладають. Уповноваженим органам/ структурам у ЗВО: під час процедур конкурсного добору НПП на

ОП для викладання конкретного ОК забезпечувати потрібний рівень їхньої академічної/ професійної відповідності/ кваліфікації; до початку 2025-2026 навчального року перевірити ОП Історія першого (бакалаврського) рівня щодо відповідності НПП до ОК, які вони викладають. ЗВО забезпечити виконання п.3 ч.2 ст.16 Закону України «Про вищу освіту», згідно з яким, СВЗЯВО передбачає здійснення комплексу процедур і заходів, серед яких і «щорічне оцінювання ..., науково-педагогічних ... працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб». Проводити анкетування «Викладач очима студентів» щодо кожної ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

У поточній діяльності ЗВО опитувати здобувачів освіти щодо їх задоволеності різними видами підтримки, яка їм надається/ може бути надано у ЗВО, зокрема на ОП. Здобувачів та НПП опитувати щодо виявлення випадків дискримінації, корупції, сексуальних домагань, проводити роботу щодо запобігання таким випадкам.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

В ОП 2025 вказати форми здобуття освіти та розрахункові строки виконання ОП за кожною з форм, а також описати процедури присвоєння професійних кваліфікацій (якщо вони присвоюються на ОП), як це передбачено ч. 1 ст. 9-1 «Освітні програми» Закону України «Про вищу освіту». В локальному акті УжНУ, до прикладу в «Положенні про розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП», унормувати процедуру внесення змін/ доповнень до ОП, зокрема вказавши відповідні строки/ терміни. Продовжити удосконалення системи опитування різних категорій стейкхолдерів. Уповноваженим особам/ структурним підрозділам у ЗВО, загалом СВЗЯВО систематично здійснювати моніторинг ОП, виявляти недоліки та забезпечувати і контролювати їх усунення. У проєкті ОП 2025 врахувати всі зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій. В поточній діяльності ЗВО систематично враховувати результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

УжНУ невідкладно оновити локальну нормативну базу з урахуванням змін у законодавстві. Уповноваженим структурам в УжНУ проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу серед учасників освітнього процесу щодо змін у чинному освітньому законодавстві та шляхів, способів їх врахування в процедурах перегляду ОП; моніторити ОП щодо врахування змін у чинному освітньому законодавстві. Робочій групі відстежувати зміни у законодавстві та оперативно враховувати їх для оновлення ОП та в освітній діяльності на ОП. Оприлюднити на офіційному веб-сайті УжНУ проєкт ОП для вступників 2025. На сайті ЗВО своєчасно викладати повну, точну та зрозумілу інформацію про ОП та НП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР 01 ID 10517.pdf</i>	S48AGgZqowFKNrcxLBonLIWV1ow7rVKWP++xNzc QpFQ=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА